

BEDEN EĞİTİMİ DERGİSİ'NİN (1959-1978) EĞİTİM SORUNLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Burçak BİLGİN

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve
Spor Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı Öğrencisi.
burcabilgin@gmail.com.tr

Özbay GÜVEN

Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
Sporda Psiko-Sosyal Alanlar Bilim Dalı Başkanı
ozbay@gazi.edu.tr

ÖZET

Sürelî yayımlar, yayınlandığı yıllar içerisinde, geçmişte yayınlanmış kaynaklardan bilgileri alarak dönemini yansıtırken aynı zamanda geleceğe de yön vermektedir. Beden Eğitimi Dergisi de 1959-1978 yılları arasında mesleki bilgi ve becerileri paylaşırken aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin beden eğitimi ve spora karşı siyasi, ekonomik ve sosyal açıdan yaklaşımını da incelemiştir. Beden Eğitimi Dergisi, beden eğitimi ve sporun eğitimde ve sosyal yaşamda önem verilen bir yere gelebilmesi için çeşitli araştırma ve çalışmalar yapmıştır. Dergi, yayınlandığı yıllarda Türkiye'de yaşanan siyasi çalkantılı bir ortama ve hükümet politikalarına rağmen çalışmalarına devam etmiştir. Dergide ele alınan konular; beden eğitimi öğretmenin yetiştirilmesi, okullardaki beden eğitimi öğretmeni açığı, spor tesisi ve malzeme eksikliği, halkın aktif spor alanından uzaklaşarak seyirci konumuna gelmesi ve en önemlisi de beden eğitimi derslerinin gerektiği önemi ve saygıyı görememesi olmuştur. Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sıkıntıları arasında olan sağlık güvencesi ve ders dışı egzersiz ücretleri de dergide yer alan sorunlar arasında olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Spor, Beden eğitimi, Spor politikası, Eğitim sorunu.

JOURNAL OF PHYSICAL EDUCATION PROBLEMS EVALUATION OF TRAINING (1959-1978)

ABSTRACT

Periodicals use the information dating back to a certain time in the past in order to reflect the future. Between 1959- 1978. The Physical Education Periodical did not only share vocational information and skills but it also examined the attitude of Turkish Republic towards physical education and sports in the fields of politics, economics and social sciences. Physical Education Periodical carried out certain research for physical education classes and sports to have an important role in education and social life. In spite of political instability and government policies, this periodical continued to being published. The issues mentioned in this periodical are as it follows: training of physical education teachers, lack of physical education teachers at schools, lack of sports facilities and equipment, alienation of public from doing sports and the fact that they become spectators and most importantly the fact that class is not appreciated and respected enough. The periodical also treated the issues of health insurance and extra curriculum exercise wages which are some of the professional problems the teachers face.

Keywords: *Sports, Physical education, Sports policy, Education problem.*

1. GİRİŞ

Dergiler, yaşantının bir parçası olarak, kendilerine ait dönemler ve içerikleri ile bir süredir yayın hayatındadır. Dergiler, yayınlandığı günlerin gelişmelerini, dönemin getirdiği akımları nesillere aktaran birer tarihi kaynaktır. Geçmiş hatırlatan, bu günün kanıtı olan ve geleceğe kaynak olacak dergiler, insanoğlunun araştırmalarında da sıklıkla başvurulan eserlerdir.

Tarih araştırmalarına özgün arşiv belgeleri yanında dergiler de birinci kaynaklar arasında yer almaktadır. Dergilerin üç ayrı önemi; kendi döneminde en çok etki yaratan, siyasi ve toplumsal görüşleri kaydetmesi, olaylara ilişkin kayıtlar sağlaması ve habercilik dışı konulara ilişkin araştırma sonuçları sunmasıdır. Eğitim tarihi ile ilgili yapılan araştırmalarda dönemlerinin eğitim düşüncesi ve uygulamalarının tüm yönlerden aydınlatılabilmesinde önemli rolü olan süreli yayınlar aynı zamanda sosyal hayatın şekillenmesinde de önemli etki gücüne sahiptir (Şimşek, 2002).

Türkiye Cumhuriyeti'nde de beden eğitimi ve spor dergilerinin geri planına bakıldığında gerek Cumhuriyet öncesi dönemde gerekse Cumhuriyet döneminde, beden eğitimi ve spor alanına yönelik birçok dergi yayınlanmıştır. Beden eğitimi ve spor dergileri içerisinde makalenin konusunu teşkil eden Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği'nin, ilk sayısını 19 Mayıs 1959 yılında çıkarmış olduğu *Beden Eğitimi Dergisi*'dir. 1959-1978 yılları arasında yayınlanan dergi 43 sayıdan oluşmaktadır. Bu dergide yer alan yazılar, aydınlatıcı, bilgilendirici ve yön verici bir misyonu yüklenmiştir. Bu yönüyle derginin içeriğinde bulunan makalelerin incelenmesi, günümüzde yaşanan eğitim sorunlarının düzeltilmesinde yön verici bir özelliğe sahip olması bakımından gerekli ve önemlidir.

Beden Eğitimi Dergisi, beden eğitimi derslerinin uygulanması kısmında yaşanan sorunlar ile beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunlarını dile getirerek, bu sorunlara yönelik çözüm arayan ilk süreli yayınlardan birisidir. Dergide yayınlanan makalelerde dönemin getirdiği toplumsal akımların etkisinin, beden eğitimi derslerine ne gibi etkisi olduğu üzerinde bilgiler paylaşılmıştır. Dergi yayınlandığı yıllar arasında yaşanan beden eğitimi ve spor alanındaki sorunları tespit ederek bu sorunlara yönelik çözüm önerileri sunmuştur.

Bu makalede, Beden Eğitimi Dergisi'nin 1959-1978 yılları arasında yayınlanan sayılarının içeriğinde bulunan, Türkiye'de beden eğitimi ve spor alanında meydana gelen gelişmeler olarak, spor ve eğitim ilişkisi, Türkiye'de beden eğitimi ve spor politikası, kamu hizmeti olarak spor yönetimi, okullarda beden eğitimi ve spor dersleri ile ilgili sorunlar yer almaktadır.

2. YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, 1959-1978 yılları arasında çıkarılan Beden Eğitimi Dergisi ve içeriğinde yayınlanan makaleleri incelemeye yöneliktir. Bu nedenle geçmişe yönelik olarak yapılacak olan bu araştırmanın verilerini toplamak için tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelinin temel özelliği, geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımı olmasıdır (Karasar, 1999).

Çalışma Evreni

Bu araştırmanın çalışma evrenini Beden Eğitimi Dergisi oluşturmaktadır. 1959-1978 yılları arasında yayınlanan derginin tamamı 43 sayıdan oluşmaktadır. Dergilerin tamamına ulaşılmıştır.

Verilerin Analizi

Beden Eğitimi Dergisi'nde yer alan makaleler araştırmanın amacına uygun olarak tarandıktan sonra eğitim sorunları ile ilgili makaleler belirlenmiştir. Bu makaleler, spor ve eğitim ilişkisi, Türkiye'de beden eğitimi ve spor politikası, Türkiye'de kamu hizmeti olarak spor yönetimi ve Türkiye'deki okullarda beden eğitimi ve spor dersleri ile ilgili sorunlar olarak başlıklara ayrılmıştır. Belirlenen bu makalelerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinde incelenen konuya bağlı olarak farklı teknikler kullanılabilir. Bilgin (2006)'e göre bu teknikler dörde ayrılmaktadır. Bunlar;

1. Frekans analizi,
2. Kategorik analiz,
3. Değerlendirici analiz ve
4. Olumsuzluk ya da ilişki analizi.

Bu araştırmada araştırmanın özelliği gereği kategorik teknik tercih edilmiştir. Kategorik teknik, belirli bir mesajın önce birimlere bölünmesini ve ardından bu birimlerin belirli kriterlere göre kategoriler halinde gruplandırılmasını ifade eder (Bilgin, 2006).

3. BULGULAR

1959 ve 1978 yılları arasında yayınlanan *Beden Eğitimi Dergisi*'nde ele alınan beden eğitimi ve spor sorunlarına ilişkin makaleler incelenmiştir. Çalışmanın amacına göre belirlenen makaleler, spor ve eğitim ilişkisi, Türkiye'de spor politikası, Türkiye'de kamu hizmeti olarak spor yönetimi, Türkiye'deki okullarda beden eğitimi ve spor dersleri ile ilgili sorunlardır. *Beden Eğitimi Dergisi*, eğitim sorunları açısından incelendiğinde, ilk sırada spor ve eğitim ilişkisi gelmektedir.

Spor ve Eğitim İlişkisi

Beden eğitimi ve spor derslerinin yetiştirilecek nesiller üzerinde özgüven duygusunu artırmasıyla birlikte sağlıklı bir öğrenme bilincini de oluşturduğu bilinen bir gerçektir. Öğrencinin ders başarısının artmasında etkili olan beden eğitimi ve spor dersleri, öğrencide sosyal iletişimin gelişmesiyle birlikte öğrencinin okula uyumunu da artırmaktadır. Bu açılardan bakıldığında eğitim ve sporun birbirinden ayrılması mümkün değildir.

Türkiye'de eğitim alanında hedeflenen başarılarla ulaşılabilmesi için eğitim ve sporun bir arada olması gerekmektedir. Dergide yayınlanan makalelerde, eğitimi hedeflenen kitlenin sağlıklı ve moral seviyesinin yüksek olması ile eğitimde başarının artacağı belirtilmiştir. Beden eğitimi ve spor dersleri, genel eğitim içerisinde belirlenen hedeflere ulaşılabilmeye etkili bir yere sahiptir.

Erkal (1992)'a göre eğitim, yetişkin nesiller tarafından sosyal hayata hazır olmayan nesiller üzerinde uygulanan bir işlemdir. Bir eğitim şekli olarak beden eğitimi ve spor dersleri fiziki ve ruhi bir eğitimdir.

Öztürk (1998)'e göre eğitim sporun en önemli boyutlarından birisidir. Spor bu boyutuyla ele alındığında iki şekilde değerlendirilmesi gerekir. Spor için eğitim ve eğitim için spor. Spor için eğitimde spor amaçtır ve sporun en üst düzeyde gerçekleştirilebilmesi için eğitimden yararlanılır. Eğitim için spor ise,

eğitimin hedeflerine ulaşmasında kullanılan araçlardan sadece bir tanesi ama belki de en eğlencelisi ve doğru kullanıldığında en etkilisidir.

Fişek (1985)'e göre beden eğitimi ve sporu, eğitim ilişkisiyle değerlendirirken göz önünde tutulması gereken önemli konulardan birisi de, beden eğitiminin, biçimsel genel eğitimin ayrılmaz parçası olduğudur. Beden eğitimi, genel eğitimin bir eklentisi olarak, toplumun bilgi birikiminin yanı sıra, gelenek ve göreneklerini, kültür ve değer yargılarını yayma işlevini de üstlenmektedir.

Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Politikası

1938 yılında kurulan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1942-1960 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olmuş ve bu tarihler dışında Başbakanlığa bağlı olarak faaliyet göstermiştir. Yurttaşın fizik ve moral kabiliyetlerinin ulusal amaçlara göre geliştirilmesini sağlayıcı spor faaliyetlerini yürütmekle yükümlü olan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1938-1948 yılları arasında sporu bir eğitim unsuru olarak yürütmüş gençliği ve halkı spor yapmaya özendirerek faaliyetlerde bulunmuştur. Bu dönemden sonra toplumun genel spor bilgisi gelişerek spora ilgi artarken, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü halk sporu faaliyetlerinden seyir sporunu düzenleyen bir kuruluş durumuna geçmiştir. Bu durumun sonucu olarak da futbolda profesyonellik kabul edilirken, amatör spor dallarının korunması için gerekli tedbirlerin alınamamasıyla sonuçlanmıştır. Bugüne kadar Türkiye’de spor çalışmaları plansız yürütülerek okul sporları ihmal edilmiştir. Spor öğretmenleri sayıca ve nitelikçe yetersiz kalmaktadır. Her kademedeki spor elemanları sistemsiz yetiştirilmiştir. İnsan sağlığı ihmal edilmiş, amatör sporcular yetiştirilememiştir. Bu aksaklıkların yanı sıra, profesyonel kulüplerin gelirlerinin belirli bir oranını amatör spor dallarına ayırmaları zorunluluğu Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün kontrolü dışında kalmıştır. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne bağlı federasyonlar genellikle sınırlı şartlarda çalışma yapmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nca, okul sporlarının geliştirilmesi ile ilgili belirli bir program uygulanmamıştır. Beden eğitimi derslerinde ve bu dersler dışında kalan zamanda, öğrencilerin beden kabiliyetleri değerlendirilmemiş, yeterince bedensel yeteneği gelişmemiş olanlara özel eğitim vermek gibi metotlar kullanılmamıştır. Üniversitelerde spor kuruluşlarına gereken rehberlik

sağlanamamıştır. Kişilerin sağlığını koruyacak ve serbest zamanlarını değerlendirecek tesisleri yapmak ve yapılmasına yardım etmekle yükümlü olan mahalli idarelerin bu yöndeki faaliyetleri, içinde buldukları mali şartlar sonucu, çok sınırlı kalmaktadır. Spor konusunda Milli Eğitim Bakanlığı, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ve Mahalli idareler arasında işbirliği yapılamamıştır. Görevli kuruluşların bu yeterli olmayan hizmetlerine rağmen Türkiye’de gençliğin spora karşı ilgisi ve spor yapma isteği artmaktadır (Acar, 1993).

Günümüzde beden eğitimi ve sporun, sağlık, mutluluk ve verimlilik boyutlarının önemini, gereğini ve ağırlığını artırmakta olan bir boyut daha eklenmiştir. “Milletler arası” olan bu boyutla, devletler, beden eğitimi ve spor organizasyonlarına ve faaliyetlerine katılmak ve yarışmak suretiyle dolaylı olarak etkili bir şekilde ülkelerini tanıtmaya imkânına sahip olmaktadır. Beden eğitimi ve sporun bu boyutları, özellikleri ve fonksiyonları bu konunun çok önemli ve öncelikli bir milli dava olduğunu göstermektedir. Oysa özel olarak Türkiye’nin, bu genel fonksiyonlar yanında, beden eğitimi ve sporla doğrudan ilgili başka özellikleri, gerçekleri ve ihtiyaçları da vardır. Bunların başında gelen sorunlardan birisi, Türkiye’nin hızlı bir şehirleşme ve sanayileşme içinde olmasının yarattığı uyum problemlerinin sonucu olarak, ferdi ve toplumun sağlığını zedeleyici, milli, manevi ve moral değerlerini zayıflatıcı, tahrip edici ve yıkıcı etkilerin artmasıdır. Kalkınan ve büyüyen Türkiye’de sanayileşmenin ve teknolojinin verimlilikle ilgili problemlerinden ve sıkıntılarında, insan gücüne ilişkin olanları çok önemli boyutlar kazanmıştır (Akyol, 1983).

Türkiye’de Kamu Hizmeti Olarak Spor Yönetimi

Türk Spor Kurumu (1936-1938) döneminde hükümet programlarında bulunan spor ile ilgili bölümün amaçları arasında “sporu örgütlemek” yer almıştır. 1932 yılında bilim, sanat ve spor yuvaları olarak kurulan halkevlerinin toplumsal ve kültürel yaşamın bütün alanlarını kapsayan dokuz etkinlik alanı içerisinde beden eğitimi ve spor da bulunmaktadır.

Bu dönemde diğer alanlarda olduğu gibi spor da, devletin yeni toplum ideolojisini taşıyan bir mekanizma olarak düşünülmüştür. 1938 yılında 3530 sayılı kanun ile spor yönetimi devlet eline geçmiş ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Türkiye’de devletin yasalarda, hükümet programlarında, bütçe, kararname ve planlarında “ spora” destek verilmesi ve

spor politikasının yer alması ile birlikte, ilk olarak sporda devlet yönetimi 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu ile gerçekleştirilmiştir. Türkiye’de hükümet programlarında yer alan spor konularına bakıldığında, ilk olarak 1937 yılında hükümet programında spora yer vermeye başlanmıştır. 1946-1947 hükümet programına kadar, savaş yılları hükümetleri, spor ile ilgili çalışmalar olarak sadece yasalar ve düzenleyici metinlerle yetinmiştir. Bunun yanı sıra hükümet programlarında “her türlü spor faaliyetleri, okullar ve kulüpler için öğretici kadroyu yetiştirecek Yüksek Beden Eğitimi Enstitüsü’nün açılması, spor sahalarının kurulması için girişimde bulunulması” ifadesi yer almaktadır.

1961-1965 Hükümet Döneminde beden eğitimi ve spor alanına yönelik, maddi ve teknik koşulları devletçe hazırlanan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü için uzmanlar tarafından takip edilen bir programın hazırlanacağına ve istatistiksel çalışmalara önem verileceği belirtilmiştir. Aynı zamanda beden eğitimi alanında daha yeterli teşkilatlanma çalışmaları hızlandırılarak yurdun bütün il ve ilçelerinde gençliğin yararlanabileceği spor alan ve tesislerinin yapılacağı belirtilmiştir. Yine bu dönemde Bakanlar Kurulu’nda ilk kez bir spordan sorumlu devlet bakanına yer verilmiştir. Amatör sporculara ve okul içinde yapılan sporlara öncelik verilerek sporun kitlelere yaygınlaşmasının sağlanması hedeflenmiştir. Türkiye’de, beden eğitimi ve sporu modern seviyeye çıkarmak için yasaları yeniden düzenleme çalışmaları hükümetlerin spora karşı olan bakış açılarını göstermektedir.

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi’nde (1973-1979) sporun yaygınlaştırılması ve günlük yaşamın bir parçası olması için tüm kamu ve özel kuruluşlarının katkısının sağlanması gerekliliği belirtilerek okullarda beden eğitimi ders saatlerinin artırılması kararı alınmıştır. Ayrıca spor konusunda yetenekli elemanların yetiştirilmesi amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı’nca yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni, antrenör, monitör, spor yöneticisi ve sağlık uzmanı yetiştirilmesi kararlaştırılmıştır. Her tür spor malzemesinin uluslararası standartlara uygun olarak yurt içinde üretilmesine çalışılması ve geleneksel sporların geliştirilmesini destekleme kararı alınmıştır. Yine bu dönemde hem hükümet programlarında hem de bu programların uygulamasında beden eğitimi ve spor hizmetlerinin düzenlenip desteklenmesi önemli bir kamu görevi olarak görülmüştür. Bu dönemde, Ankara’da Gençlik ve Spor Akademisi açılarak, spor eğitimi, spor bilimi ve spor sağlığı konularında

önemli çalışmalar yapılmıştır. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı içerisinde yer alan sporun gelişimini engelleyecek olan profesyonelliğin teşvik edilmeyeceği, devletin her türlü teşvik ve özendirme tedbirlerini yalnız amatör kulüpler için uygulanması gerektiği belirtilmiştir (Gök ve Sunay, 2010).

Türkiye'nin planlı dönemlere geçtiği 1963 yılından itibaren, sporun kitlelere yaygınlaştırılması konusu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda yer almıştır. Spora içerik olarak en fazla yer verilen İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın da (1963-1969) devlet-spor ilişkileri, spor kulüpleri ve spor tesisleri alt başlıklarıyla spordaki durum ve sorunlar ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Kalkınma planında yer alan önemli tespitlerden birisi de, spor konusunda Milli Eğitim Bakanlığı, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ve mahalli idareler arasındaki işbirliğinin olmamasıdır. Yine bu planda çözüm önerisi olarak beden eğitimi ve sporda teşkilatlanma, eğitim ve yatırım politikalarına yer verilmektedir.

1970-1971 Hükümet Programlarında her yaşta kişinin ruh ve beden sağlıklarını geliştirmek için yapabilecekleri " herkes için spor " anlayışı yer almıştır. Gençliğin bütün meselelerini bir bütün içerisinde ele almak amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın kurulmasıyla, gençlik sorunları, beden eğitimi ve spor sorunlarının genel bütünü içine alınmıştır.

Türkiye'deki Okullarda Beden Eğitimi ve Spor Dersleri İle İlgili Sorunlar

Beden eğitimi dersinin amacı, yurttaşın fizik ve moral yeteneklerini geliştirmek, kuvvetli, çevik, becerikli, dayanışmayı bilen, güçlükleri yenebilen, disiplinli ve üstün karakterli gençler yetiştirmektir.

Beden eğitimi ve spor derslerinin kişilik gelişimi üzerinde olumlu etkilerinin görüldüğü Avrupa ülkelerinde beden eğitimi ve spor dersleri, uygulanan eğitim sistemi içerisinde önemli bir yere sahipken, Türkiye'de beden eğitimi ve spor derslerinin eğitim üzerindeki önemi değerlendirilmemektedir.

Telli (1963), Beden Eğitimi Dergisi'nde yayınlanmış olan makalesinde, beden eğitimi ve spor derslerinin Türkiye'de milli eğitim müfredat programlarında istenilen ders saatine ve ilgiye yer bulamadığını belirtmiştir. İnsanın sadece bedensel değil aynı zamanda zihinsel ve ruhsal gelişimine de katkısı bulunan beden eğitimi ve spor derslerinin okullarda uygulanabilmesi için haftalık ders programları içerisinde bulunan bir saatlik dersin yeterli bir süre

olmadığını ifade eden Telli, beden eğitimi ve spor derslerinin uygulanmasında kullanılacak spor alanı ve malzemenin bulunmamasını da eleştirmektedir.

Beden Eğitimi Dergisi'nin yazarları tarafından, beden eğitimi ders saatleri hakkında birçok kez Milli Eğitim Bakanlığı'ndaki görevli kişiler ile toplantılar yapılmış ve görüşmeler düzenlenmiştir. Yetersiz ders saatlerinin yanında, beden eğitimi derslerinde kullanılacak tesis ve malzemenin de yetersiz olduğu yapılan görüşmelerde belirtilmiştir. Türkiye'de spor kültürünün gelişmesi, büyük ölçüde toplumun aktif olarak spor yapabileceği tesislerin varlığına ve bu anlayışla işletilmesine bağlıdır. Spor yatırımları genellikle seyir sporunun gerektirdiği büyük ve masraflı tesislere yönelmektedir. Bu tür tesislere olan ihtiyaç açıktır ancak uygulamada büyük tesislere verilen ağırlığın kitleye yönelmiş bir spor politikası ile bağdaşmadığı ve eş kapasiteli büyük tesislerin ekonomik bakımdan anlamlı olmayan kapasiteler yarattığı görülmektedir. Bu tesislerin büyüklüğü işletme masraflarını artırdığı için genellikle, maç günleri dışında kapalı tutulmaları spor yapacak çok sayıda kişinin doğrudan doğruya faydalanması imkânını ortadan kaldırmaktadır (Acar, 1993).

4. TARTIŞMA

Beden Eğitimi Dergisi'nin yayınlanmış sayıları incelendiğinde beden eğitimi ve spor derslerinin Türkiye'de yetiştirilecek nesiller üzerindeki etkileri ve sonuçları ile ilgili birçok makale yayınlanmış olduğu görülmektedir. Türkiye'de yetişen nesillerin, morali yüksek, özgüveni yerinde sağlıklı bireyler olması için beden eğitimi ve sporun eğitim programları içerisinde etkili ve verimli bir şekilde uygulanması gerekir. Cumhuriyet'in ilanından sonraki yıllarda beden eğitimi ve sporun önemi üzerinde durulmuş halk sağlığını dikkate alıcı çalışmalar yapılmıştır ancak gerek yeni kurulmuş Türkiye Cumhuriyeti'nde daha fazla önem arz eden güçlenme ve kalkınma programlarının ön plana çıkması gerekse uluslar arası siyasi sorunların varlığı beden eğitimi ve sporun önemini arka plana itmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nde her yeni kurulan hükümet ile birlikte beden eğitimi ve spora farklı bakış açıları getirilmiş ancak yeterli ve modern anlamda beden eğitimi ve spor ile ilgili çalışmalar gerçekleştirilememiştir.

Beden Eğitimi Dergisi'nin yazarları, beden eğitimi ve spor alanına yönelik yeterli olmayan çalışmaların düzeltilerek sporda istenilen kaliteye ulaşılması ve

ders saatlerinin yeterli bir süreye oturtulması için ciddi ve disiplinli çalışmalarda bulunmuşlardır. *Beden Eğitimi Dergisi* (1959-1978) yirmi yıllık yayın hayatı içerisinde kırk üç sayı çıkarmıştır. Bu yayınlar incelendiğinde yayınlanmış makalelerde aynı sorunların büyük bir kısmının çözümsüz olarak kaldığı görülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Beden Eğitimi Dergisi'nin yazarları, Türkiye'de yaşanan çalkantılı siyasi bir ortama rağmen tarafsız bir şekilde, beden eğitimi ve spor alanında yaşanan sorunlarla birlikte, sporculara, antrenörlere, spor yöneticilerine ve bu dersleri yapan beden eğitimi öğretmenlerinin sorunlarını dile getirmiş, beden eğitimi ve spor derslerine karşı oluşan yanlış tutum ve davranışlar nedeniyle hükümet politikalarını eleştirmiştir. Dergide yayınlanmış makalelerde, Türkiye'de spor yapacak kişilerin modern bir spor kültürü anlayışına kavuşması gerektiği, sporcuların yeni spor tesis ve malzeme çeşitlerine ihtiyacı olduğu belirtilmiştir. Dergi yazarları tarafından, Türkiye'deki spor politikasının, ileri dünya ülkelerindeki spor politikası ile aynı düzeyde olması için, devletin üst kadrolarındaki kişilerle birçok görüşme ve ortak çalışma yapılmıştır.

Dergide yayınlanmış olan makale ve resmi yazılar incelendiğinde, bakanların ve spor yöneticilerinin, dergide önerilen makale ve resmi yazıları takip ettikleri görülmüştür. Bakanlar ve spor yöneticileri, beden eğitimi ve spor sorunlarının çözümü üzerine, *Beden Eğitimi Dergisi*'ndeki makalelerinde öneri ve çalışmalarını paylaşmıştır. Ancak günümüz tarihine gelindiğinde bu sorunların büyük bir kısmının hala varlığını sürdürdüğü görülmektedir.

Beden Eğitimi Dergisi'nin sayılarının tamamına Milli Kütüphaneden, Emekli *Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği*nden ve özel koleksiyonlardan ulaşılmıştır. *Beden Eğitimi Dergisi*'nin sayılarının tamamının Milli Kütüphane, Emekli *Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği* ve *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları*'nın kütüphanelerinde bulunması araştırma yapacak olan beden eğitimi ve spor alanında bilgi sahibi olmak isteyen öğrencilere önemli yararlar sağlayacağı düşünülmektedir.

Beden eğitimi ve spor alanına yönelik yayınlanan dergilerin araştırılıp incelenmesi, günümüzde yaşanan beden eğitimi ve spor sorunlarının

çözümünde önemli yararlarının olacağı düşünülmektedir. Bu sebep ile Beden Eğitimi Dergisi'nin yayınlandığı dönemlerde çıkmış olan benzer dergilerin incelenerek bu alanda araştırmaların yapılması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Acar, M. (1993). *Sporda hedefler ve politikalar (1923-1993)*, Sosyal Planlama Genel Müdürlüğü Planlama Dairesi Başkanlığı, Ankara.
2. Bilgin, N. (2006). *Sosyal bilimlerde içerik analizi: Teknikler ve örnek çalışmalar*. Ankara: Siyasal Kitabevi
3. Erkal, M. (1992). *Sosyolojik açıdan spor*, Türk Dünyası Araştırma Vakfı, Kutsun Yayınları: İstanbul.
4. Fişek, K. (1985). *100 soruda Türkiye spor tarihi*, Gül Yayınları: Ankara.
5. Gök, Y., ve Sunay, H. (2010). *Türkiye ve Fransa'da uygulanan spor yönetiminin kamu yönetimi açısından karşılaştırılması*, *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Dergisi*, 8(1), 7-16.
7. Karasar, N. (1999). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
8. Öztürk, F. (1998). *Toplumsal boyutlarıyla spor*, Bağırhan Yayınları: Ankara.
9. Spor Komisyonu Raporu. (1983). *Beşinci beş yıllık kalkınma planı, gençlik ve spor özel ihtisas komisyonu*. Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.
10. Şimşek, H. (2002). *Tanzimat ve mutlakiyet dönemi çocuk dergilerinin eğitim açısından incelenmesi*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi: Ankara.
11. Telli, İ. (1963). *Beden eğitimi dergisi*. Ayyıldız: Ankara.